

Freyer Holding AS
Postboks 130 Forus

4065 STAVANGER

Adm.enhet: Kyst- og havbruksavdelingen
Saksbehandler: Aksnes/Fossan
Telefon: 99691466/91520357
Vår referanse: 17/17397
Deres referanse:
Dato: 02.11.2018

Freyer Holding AS - Avslag på søknad om utviklingstillatelser

Fiskeridirektoratet viser til søknad fra Freyer Holding AS (heretter «Freyer» eller «søker»), 13. november 2017. Freyer søker om seks utviklingstillatelser for en prosjektperiode på syv år til utvikling av konseptet «Blandevann».

Fiskeridirektoratet har kommet til at konseptet Blandevann ikke oppfyller vilkåret om «*betydelig innovasjon*», jf. laksetildelingsforskriften § 23b. Under gis en nærmere redegjørelse for direktoratets vurdering av søknaden, jf. forvaltningsloven §§ 24 og 25.

1. Konseptet

Det omsøkte konseptet innebærer bruk av dype luseskjørt og datastyrt blanding av brakkvann med regulering av saltholdighet slik at lakseluslarver ikke overlever. Ifølge søker skal dette holde vann med lav salinitet innenfor luseskjørtet, mens vann med høy salinitet fyller det uskjermede volumet nedenfor skjørtet. Blanding av to ulike vannkvaliteter skal gi bedre kontroll med temperatur, oksygeninnhold og salinitetsinnhold i merden.

Konseptet skal baseres på en 30 meter dyp rettvegget merd med 160 meter omkrets, tilsvarende bransjestandard. Merden skal være omkranset av 12 – 16 meter dype luseskjørt som ifølge søknaden kan være enten tette, permeable eller en kombinasjon av tette luseskjørt øverst og permeable nederst. Notposen skal lages med en ekstra innvendig bunn som kan heves og senkes. Bunnen skal ha høy permeabilitet, slik at den i hovedsak påvirker fisken og ikke vannstrømmen i merden.

Konseptet skal benytte en tradisjonell systemforankring med flere merder i kjent forankringskonfigurasjon. Systemet skal tilpasses en lokalitet med moderat lasteksponering.

Vannfordistribusjon

Som hovedløsning for vannfordistribusjon er det i søknaden skissert at ferskvann skal hentes fra et kraftverk eller en annen ferskvannskilde. Søker opplyser at det alternativt kan benyttes brakkvann hentet n r utløp fra et vassdrag eller et kraftverk.

Pumping av vann fra 35 meters dyp og blanding med ferskvann skal skje ved hjelp av en ejektorpumpe («Ejektor dypvann»). Pumpen skal skape et undertrykk inne i ejektorkammeret. Dette undertrykket skal føre til at vann fra 35 meters dyp suges inn via en sidekanal i ejektorkammeret, og at det blandede vannet strømmer ut fra pumpen. Det skal dannes et kontinuerlig utskiftende lokk av brakkvann med 12-25 ‰ salinitet.

En annen ejektorpumpe («Ejektor ferskvann») skal tilsette ferskvann og luft fra vannflaten inn i merden, og skille ut CO₂.

Basert på vannkvalitetsdata skal det tilføres enten brakkvann (vann fra 35 meters dyp + ferskvann) eller ferskvann tilsatt luft inn i merden. Innstrømmende vann rettes tangentielt i merden og skaper rotasjon av vannet.

Inntakshastigheter i merd fra ejektorer er satt til cirka 0,6 m/s, som ut i fra CFD-beregninger gir gjennomsnittlig rotasjonshastighet på 0,3 m/s. Denne hastigheten er ifølge søker tilpasset fiskevekst, fôrutnyttelse og motstandskraft mot sykdom.

I oppdatert versjon av søknaden er det nevnt at vann med lav salinitet kan bli brukt i stedet for ferskvann med forhold mellom ferskvann og dypvann på 1:14 (tidligere 1:1-1:4). Det er tenkt   bruke 1 200 mm PE kanalr r for transport av vann fra kraftstasjonen til oppdrettsanlegg.

Falsk bunn og ferskvannslukk

Fiskens plassering i merden skal reguleres ved hjelp av en falsk bunn. Den falske bunnen skal være laget i samme materialer og utforming som eksisterende bunn, skal ha samme fasong som ytternoten og er festet i notveggen på innsiden av ytternoten.

Ifølge beskrivelsen i søknaden skal den falske bunnen både kunne heves og senkes avhengig av omstendighetene. Ved for eksempel lusepåslag eller AGD (am begjellesykdom) skal den falske bunnen heves, og det vil dannes et skjermet volum i merden for fisken hvor det tilføres ferskvann med stor strømning. Ifølge søker skal det skjermede volumet være i stand til   holde et stasjon ert ferskvannslukk mellom luseskj rtene og den permeable, falske bunnen.

Når den falske bunnen er senket vil den ifølge søknaden fungere som dobbel not. Ved plutselig oksygendropp eller en annen situasjon hvor det er nødvendig med økt volum i merden skal den falske bunnen kunne senkes raskt ved   løsne tre tau.

Data og instrumentering

Kontroll av vannkvaliteten i første utsett skal ifølge søker gjøres manuelt. Erfaringene fra dette utsett skal så brukes for å utvikle et system med automatisert styring av ventiler.

I andre utsett skal det være automatisert regulering av vannkvalitet. En sentral dataenhet skal da være plassert på den tilhørende fôrflåten og brukes til å operere ventilene på et fordelingsmanifold. Fordelingsmanifoldet skal ved styring av ventiler aktivisere pumpene, enten ved å tilføre ferskvann og dypvann eller ved å tilføre kun ferskvann ved lufting. Ejektorpumpene skal aktiveres basert på datainnsamling fra merden. Dataenheten skal ifølge søker fungere som i et lukket anlegg.

Hver merd skal ha fire ejektorpumper totalt, og ejektorpumpene skal konstrueres av polyetylen (PE) og designes spesielt for Blandevann. Målere skal plasseres på fire forskjellige dyp i hver merd, på utsiden av merden, i ferskvannet og ved dypvannsinntaket. De utplasserte målerne skal overvåke salinitet, temperatur, oksygen, totalgassmetning og strømningshastighet. Ifølge søknaden skal den første merden også ha målere på ytterligere punkter for å overvåke fordelingen av vannkvaliteten i merden. Ved to av ejektorpumpene i den første merden skal det også installeres ultrasoniske strømningsmålere og trykkmålere. Hver merd skal ifølge søker ha minst ett styrbart kamera og utstyr for lokalisering av fisk, men det er ikke videre spesifisert i søknaden hva dette innebærer.

2. Regelverk

Bestemmelser om utviklingstillatelser og hjemmel for tildeling finnes i forskrift om tillatelse til akvakultur med laks, ørret og regnbueørret (laksetildelingsforskriften) kapittel 5. Fiskeridirektoratet vil særlig vise til følgende:

§ 22. Særlige formål

(..)

Akvakultur av matfisk til utvikling skal bidra til å utvikle teknologi som kommer akvakulturnæringen til gode.

§ 23. Generelle vilkår for tildeling og fornyelse

Fiskeridirektoratet kan gi tillatelse til og fornyelse av tillatelse til akvakultur av matfisk til særlige formål etter en faglig vurdering. (..)

§ 23b. Særskilte tildelingsvilkår for tillatelse til utvikling

Søker kan få tildelt tillatelse til akvakultur av matfisk til prosjekter som kan bidra til å utvikle teknologi og som innebærer betydelig innovasjon og betydelige investeringer. Formålet er å legge til rette for at ny kunnskap, eksisterende kunnskap fra forskning eller praktisk erfaring kan brukes til å utvikle teknologi som kan bidra til å løse en eller flere av miljø- og arealutfordringene som akvakulturnæringen står overfor, blant annet ved konstruksjon av prototyper og testanlegg, industriell design, utstyrsinstallasjon og fullskala prøveproduksjon.

Utviklingsarbeidet skal skille seg vesentlig fra tidligere kunnskap og teknologi på akvakulturområdet som er i alminnelig kommersiell bruk og kan ikke bare være en naturlig videreføring av det som er benyttet tidligere. (..)

3. Fiskeridirektoratets vurdering

I tråd med praksis som ble innført 15. juli 2017 har søker i e-post 31. juli 2018 fått varsel om at saken ville bli tatt opp til behandling, og at eventuell supplerende informasjon kunne sendes inn innen tre uker. Freyer sendte inn supplerende opplysninger 16. august 2018.

Fiskeridirektoratet vurderer at søknaden er tilstrekkelig opplyst til å kunne tas til behandling, jf. forvaltningsloven § 17.

Det følger av laksetildelingsforskriften § 22 andre ledd at «[a]kvakultur av matfisk til utvikling [utviklingstillatelse] skal bidra til å utvikle teknologi som kommer akvakulturnæringen til gode».

Fiskeridirektoratet kan innvilge utviklingstillatelse «etter en faglig vurdering», jf.

laksetildelingsforskriften § 23 første ledd. Det er oppstilt særskilte tildelingsvilkår for utviklingstillatelse i forskriften § 23b. Det følger av retningslinjene for behandling av søknader om utviklingstillatelse¹ at det er opp til forvaltningens skjønn å vurdere prosjektet og om kriteriene for tildeling er oppfylt. Avgjørelsen av om det skal innvilges utviklingstillatelse bygger etter dette på en skjønnsmessig, faglig vurdering. Søker har ikke rettskrav på å få tildelt utviklingstillatelse selv om prosjektet innebærer betydelige investeringer og betydelig innovasjon. Det stilles strenge krav for å få tildelt utviklingstillatelse og listen for å få slik tillatelse ligger høyt.

Innovasjon

Søker kan få tildelt utviklingstillatelse til akvakultur av matfisk til prosjekter som kan bidra til å utvikle teknologi og som blant annet innebærer «betydelig innovasjon», jf.

laksetildelingsforskriften § 23b første ledd. Ifølge retningslinjene vil hva som skal anses som betydelig innovasjon være en skjønnsmessig vurdering. Fiskeridirektoratet vil ta utgangspunkt i definisjonen av hva som er utviklingsarbeid og vurdere om det konkrete prosjektet vil innebære tilstrekkelig innovasjon.

Retningslinjene viser til Statistisk sentralbyrå sin definisjon som definerer utviklingsarbeid som «...systematisk virksomhet som anvender eksisterende kunnskap fra forskning eller praktisk erfaring, og som er rettet mot: å framstille nye eller vesentlig forbedrede materialer, produkter eller innretninger.» Med utgangspunkt i denne definisjonen og presiseringen i retningslinjene vil den aktuelle innovasjonen når det gjelder ordningen med utviklingstillatelse være ny eller vesentlig forbedret produksjonsteknologi. Det stilles videre krav om at innovasjonen er «betydelig».

Hovedkriteriene for utviklingsarbeid er at det skal inneholde et nyhetselement og at det er knyttet en viss form for usikkerhet til resultatet. Fiskeridirektoratet må vurdere hvorvidt

¹ Retningslinjer for behandling av søknader om utviklingstillatelse til oppdrett av laks, ørret og regnbueørret, Nærings- og fiskeridepartementet.

konseptet kan sammenlignes med eksisterende teknologi, hva som eventuelt er forskjellig fra nærmeste sammenligningsgrunnlag, og i hvilken grad dette påvirker usikkerheten i resultatet og innovasjonspotensialet.

Utviklingstillatelse skal som nevnt bidra til å utvikle teknologi «...som kommer *akvakulturnæringen til gode*», jf. laksetildelingsforskriften § 22 og som kan «...bidra til å løse en eller flere av miljø- og arealutfordringene som *akvakulturnæringen står overfor*...» Hvorvidt prosjektet utvikler ny eller vesentlig forbedret produksjonsteknologi som innebærer «*betydelig innovasjon*» må tolkes på bakgrunn av disse formålene.

Spørsmålet er om Blandevann innebærer ny eller vesentlig forbedret produksjonsteknologi.

Bruk av luseskjørt er vanlig i konvensjonelle åpne oppdrettsmerder og representert ikke ny teknologi eller betydelig innovasjon. I konseptet Blandevann ønsker søker imidlertid å generere et brakkvannssjikt i merden. Dette brakkvannssjiktet skal være sideveis avlukket fra sjøen rundt merden ved hjelp av skjørtet. Etter Fiskeridirektoratets kjennskap er ikke dette kommersielt tilgjengelig teknologi. Tilsvarende løsninger benyttes imidlertid i eksisterende forskningsprosjekter.

I Bjørøya Fiskeoppdrett AS sitt forskningsprosjekt FRESHNET skal det forskes på hvordan ferskvann, sammen med luseskjørt, kan virke forebyggende mot lakselus. Blandevann-konseptet ligger også svært nært og overlapper delvis konseptet The Well² som innebærer å benytte ytre og indre skjørt i en merd, hvor et kontinuerlig brakkvannslag opprettholdes innen det indre skjørtet. Måltrettet belysning og føring skal i dette prosjektet benyttes for å øke laksens oppholdstid både i vann med lav saltholdighet og på større dyp i merden, hvilket skal hemme lusepåslag. Fiskeridirektoratet vurderer etter dette at det å generere et brakkvannssjikt i merden har begrenset nyhetsverdi.

I det omsøkte prosjektet er planen å pumpe opp vann fra 35 meters dyp og blande dette med ferskvann ved hjelp av en ejetorpumpe. Fiskeridirektoratet kjenner ikke til tilsvarende system for utnyttelse av ferskvann og blanding med dypvann. Denne delen av prosjektet vurderes å ha en viss nyhetsverdi.

Etter dette har Fiskeridirektoratet kommet til at den omsøkte produksjonsteknologien innebærer enkelte nyhetslement. Spørsmålet er om konseptet medfører en forbedring sammenlignet med eksisterende teknologi, sett opp mot formålene med utviklingstillatelsene.

Konseptet skal hindre påslag av lus ved å regulere saliniteten til 12-25 ‰, ved bruk av teknisk løsning og inntak av brakkvann/ferskvann, slik at det oppstår et brakkvannslag i de

² <https://fhf.no/prosjektdetaljer/?projectNumber=901469>

10 øverste meter av merden. Ferskvannsbehandling skal hindre at eventuelle lusepåslag utvikler seg.

Ifølge søker skal konseptet primært forhindre påslag av lus. Det fremgår av søknaden (s. 8) at «[b]ehov for avlusing skal elimineres/redueres betydelig gjennom forebygging». I søknaden vises det likevel til at det vil være risiko for at lus skylles inn i merden ved uvær og det uttales at «[d]ersom avlusing allikevel blir nødvendig kan det gjøres i merd med ferskvann».

Fiskeridirektoratet vil vise til at det gjennom risikovurdering gjennomført i 2015-2017³ er konkludert med at lakselusen gjennom gjentatte ferskvannsbehandlinger kan øke sin toleranse for ferskvann. På bakgrunn av denne risikovurderingen anbefaler Mattilsynet på sine nettsider⁴ at oppdretterne følger terapianbefalingene fra Havforskningsinstituttet, Veterinærinstituttet og Universitetet i Bergen/SLRC:

- *Ferskvannsbehandling må kun brukes i rotasjon med andre behandlingsmetoder.*
- *Det anses uforsvarlig å bruke metoden på etterfølgende generasjoner av lakselus. Metoden anbefales ikke brukt mer enn to ganger per år (behandlinger mot AGD og lus til sammen)*
- *Ferskvann mot lakselus brukes tidlig i infeksjonsforløpet da toleransen er lavest i de tidlige stadier.*

Behandling med ferskvann forutsetter at nyutviklede følsomhetstester for lakselus, tas aktivt i bruk, og at all behandling i området stanses ved tegn til økt toleranse for ferskvann.

Søker peker på risikoen for at lakselus får økt motstandsdyktighet mot ferskvannsavlusning i søknaden. Det er imidlertid gitt noe motstridende opplysninger i søknaden om hvordan dette skal unngås. I tabell i kapittel 8.1 er det i raden *Resistens ferskvannsbehandling* oppgitt at «Blandevann bruker brakvann for å unngå påslag av lus, ikke ferskvann for å behandle». Fire rader nedenfor er det oppgitt at lusepåslag behandles med «*Ferskvannsbehandling over flere dager, eventuelt rensefisk, eventuelt laser, eventuelt mekanisk/termisk avlusing*».

I søknadens kapittel 5.1.4 er det uttalt at «[D]et er også viktig at eventuell ferskvannsbehandling foregår kontrollert med kontrollert tid og eksponering som kan oppnås med Blandevann». Det er imidlertid ikke oppgitt hvordan man skal ha kontroll på dette.

Søker oppgir også flere andre steder i søknaden at lusepåslag skal behandles med ferskvann, gjerne i flere dager, og at behov for andre typer avlusning skal reduseres eller elimineres.

³ Risikovurdering knyttet til bruk av ferskvann i behandling av laks i oppdrettsnæringen, Sussie Dalvin og Rasmus Skern-Mauritzen (Havforskningsinstituttet), Kari Helgesen (Veterinærinstituttet) og Frank Nilsen (Universitetet i Bergen/SLRC).

⁴ Mattilsynet 2017. Lakselusen kan øke sin toleranse for ferskvann. Nettressurs lokalisert 17.10.2018. https://www.mattilsynet.no/fisk_og_akvakultur/fiskehelse/fiske_og_skjellsykdommer/lakselus/lakselusen_kan_oke_sin_toleranse_for_ferskvann.27773

Ettersom Blandevann fokuserer på å løse luseproblemet ved hjelp av ferskvann må det kunne forventes at problemstillingene vedrørende ferskvannsresistens er tilstrekkelig adressert. På bakgrunn av motstridende opplysninger gitt på ulike steder i søknaden, og at søker ikke har oppgitt hvordan man vil følge opp anbefalingene fra Mattilsynet, vurderer Fiskeridirektoratet at strategien for bekjempelse av lakselus er mangelfullt utarbeidet. Dette taler for at konseptet ikke medfører noen forbedring sammenlignet med konvensjonelle åpne merder med luseskjørt.

Det vil videre være av betydning for innovasjonsvurderingen hvorvidt det gjennom søknaden er sannsynliggjort at det omsøkte konseptet kan realiseres. Det vil alltid være en usikkerhet til stede i et utviklingsarbeid og det kan naturligvis ikke kreves dokumentasjon av samtlige detaljer i konseptet. Det må imidlertid kunne forventes et visst nivå på innledende analyser som viser at konseptet kan utvikle teknologi som oppfyller formålet, samt har et tilstrekkelig sikkerhetsnivå.

Det omsøkte merdkonseptet Blandevanns viktigste funksjonalitet er å kunne holde vann med lav salinitet og vann med høy salinitet adskilt. Dette skal gjøres uten fysisk adskillelse i form av tett duk. Ifølge søknaden skal inntakshastigheten i merd fra ejetor være cirka 0,6 m/s, som ut fra CFD-beregninger gir gjennomsnittlig rotasjonshastighet på 0,3 m/s. Selve CFD-analysen er ikke vedlagt.

Ettersom CDF-analysene kun er overordnet gjengitt i søknadsteksten har Fiskeridirektoratet kommet til at evnen til å opprettholde to adskilte sjikt ikke er godtgjort. Vertikal hastighet er et viktig parameter som naturlig oppstår i roterende strøm. Denne parameteren er imidlertid ikke diskutert i søknaden.

Eventuelle ulykkeslaster og laster på slanger og rør som tilfører belastninger både på flyter og på fordelingsmanifold er ikke dokumentert. En risikogjennomgang, HAZID, eller krefter inn på flytekragen gitt miljøkreftene i ekstremvær og ulykkestilstand er ikke vedlagt søknaden. Det er heller ikke beregninger av krefter på rør og forbindelser mellom flyter og blandingsmanifold. Til tross for enkelte kapasitetsberegninger på ankersystemet må designunderlaget for flyteren etter Fiskeridirektoratets vurdering betraktes som mangelfullt. Fiskeridirektoratet kan ikke se at det ut fra foreliggende dokumentasjon er godtgjort at konseptet er konstruksjonsmessig realiserbart.

Fiskeridirektoratet vurderer også at ytterligere en problemstilling oppstår som følge av at konseptet baserer seg på å blande ferskvann og sjøvann med ulike temperaturer. Blanding av varmt og kaldt vann er en kjent kilde til gassovermetning i vann, som oppstår som følge av gassers varierende løselighet ved ulike temperaturer. Videre kan gassovermetning oppstå der hvor luft blandes inn i vann som trykkes. På landbaserte anlegg er det derfor etablert som et standard prinsipp at vann alltid må luftes etter oppvarming og pumping. På denne måten skal man unngå akutte eller kroniske helseproblemer hos fisken som gassblæresyke.

Søker omtaler gassovermetning og oppgir at det skal måles totalgassverdier, og viser i forbindelse med dette til NOFIMA-rapport hvor det anbefales å etablere ny teknologi for kontinuerlig tilsats av nytt vann eller avgassing (utlufting) av CO₂. Fiskeridirektoratet er i tvil om hvorvidt søker har forstått problematikken rundt gassovermetning og CO₂ riktig. Den omtalte NOFIMA-rapporten har studert forhøyede nivåer av CO₂ ved resirkulering av vann. I denne situasjonen oppstår forhøyede nivåer på grunn av respiratorisk CO₂ fra fisken i systemet. Det er derfor viktig å få fjernet CO₂ før fisken skal «bruke» vannet på nytt, for å unngå problemer med nyreforkalkning og redusert oksygenbinding i blodet. Det anbefales derfor å fjerne CO₂ også fra ferskvannsløkk når slikt brukes. Forhøyede nivåer av CO₂ måles, blant annet i NOFIMA-rapporten, direkte som mg/l og ikke som totalgass. Dette har blant annet sammenheng med at forhøyet CO₂ gjerne opptrer i forbindelse med redusert O₂, og følgelig ikke nødvendigvis i forbindelse med total overmetning av gasser i vannet. Søker oppgir at vannet skal luftes med ejetorlufter før vannet tilsettes til merden. Denne luftingen kan dermed ikke forhindre forhøyede nivå av respiratorisk gass som oppstår inne i enheten, og Fiskeridirektoratet vurderer at søker forsøker å løse det rapporterte problemet med feil metodikk.

I vassdrag nedstrøms av kraftverk er det relativt godt kjent at det kan oppstå gassovermetning i vannet⁵. Dette skjer når vann med innblandet luft settes under trykk slik at gassen løses i vannet, og gassene får et høyere nivå enn hva vannet normalt vil ha ved atmosfærisk trykk. Gassovermetning i landbaserte oppdrettsanlegg løses vanligvis ved at vannet luftes med såkalte kollonneluftere med eller uten vakuüm. Prinsippet her er at man øker grenseflaten mellom luft og vann for å fasilitere en hurtig gassovergang slik at vannet oppnår likevekt ved atmosfærisk luft. Bruk av ejetorlufter er i kommersiell bruk for å lufte ut CO₂, men ikke for andre gasser. Luft består bare av 0,033 volumprosent CO₂, og denne vil således bidra mindre til gassovermetning sammenlignet med N₂ og O₂ med henholdsvis 78 og 21 volumprosent. I litteratur er ejetorlufter omtalt i forbindelse med CO₂-lufting⁶, men det er også advart mot at ejetor kan medføre fare for totalgassovermetning⁷. Det produseres i dag ejetorluftere for CO₂-lufting⁸, men det er anbefalt å ha best mulig utskiftning av luftvolumet rundt lufteren, gjerne ved hjelp av vifte, for å unngå at gass løses tilbake til vannet. Etter Fiskeridirektoratets vurdering vil det derfor ikke være mulig å fjerne gassovermetning i inntaksvannet ved hjelp av den skisserte ejetorlufteren som er tett og dermed ikke har utlufting av omkringliggende luft.

Basert på søkers manglende tilnærming til problemstillinger skissert over, vurderer direktoratet at søker ikke har tatt hensyn til en stor fare for gassovermetning både på grunn av at det skal benyttes vann fra kraftverk, og på grunn av oppvarming i vann/blanding av varmt og kaldt vann. Fiskeridirektoratet vurderer at konseptet heller ikke på dette punktet er realiserbart.

⁵ Kambestad m. f.l. 2016. Laks i Samnangervassdraget – status og behov for tiltak. Rådgivende biologer AS. Rapport nr 2269, ISBN 987-82-8308-275-3

⁶ Tvenning 1990. Akvateknikk 1. Universitetsforlaget, ISBN 82-00-41127-3. S 103.

⁷ Gebauer 1992. Oppdrettsteknologi. Tapir forlag. ISBN 82-519-0972-4. S 270.

⁸ Flatsund engineering 2018. <https://www.fls.no/vannlufter/> Nettadresse lokalisert 11.10.2018.

Oppsummert har Fiskeridirektoratet kommet til at det omsøkte konseptet innebærer enkelte nyhetselement. Direktoratet har på den andre siden også kommet til at strategien for bekjempelse av lakselus er mangelfullt utarbeidet og at det ikke er dokumentert hvorvidt det vil være mulig å opprettholde to adskilte sjikt i merden. Videre er designgrunnlaget for flyteren mangelfullt og det er ikke tatt hensyn til stor fare for gassovermetning i konseptet. Etter en helhetsvurdering har Fiskeridirektoratet kommet til at det omsøkte prosjektet ikke oppfyller kravet til «*betydelig innovasjon*», jf. laksetildelingsforskriften § 23 b første ledd.

Ettersom Fiskeridirektoratet har kommet til at vilkåret om betydelig innovasjon ikke er oppfylt, går vi ikke inn på vurderingen av hvorvidt prosjektet oppfyller de øvrige vilkårene for tildeling av utviklingstillatelse etter laksetildelingsforskriften § 23b.

Søker oversendte 2. november 2018 en beskrivelse av en simulering i Lysefjorden.

Dokumentet er oversendt lenge etter treukersfristen som ble gitt i e-post 31. juli 2018.

Fiskeridirektoratet kan uansett ikke se at det oversendte er av betydning for vurderingen av saken.

4. Fiskeridirektoratets vedtak

Fiskeridirektoratet har kommet til at det omsøkte prosjektet ikke oppfyller vilkåret om «betydelig innovasjon», jf. laksetildelingsforskriften § 23b. Direktoratet avslår etter dette søknaden fra Freyer Holding AS av 13. november 2017 om seks utviklingstillatelse til utvikling av konseptet Blandevann.

5. Klagerett

Vedtaket kan påklages, jf. forvaltningsloven § 28. Se vedlagt skjema. Klagefristen er tre uker, jf. forvaltningsloven § 29 første ledd.

Med hilsen

Øyvind Lie
direktør

Anne B. Osland
seksjonssjef

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift

